

Projekt z dnia 3 listopada 2009 r.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia.....2009 r.

**w sprawie warunków użycia urządzeń technicznych i psów służbowych podczas kontroli
oraz sposobu przeprowadzania przeszukania osoby i rewizji bagażu podróznego**

Na podstawie art. 49 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki użycia urządzeń technicznych i psów służbowych podczas kontroli, o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 3-7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej, zwanej dalej „ustawą”;
- 2) sposób przeprowadzania przeszukania osoby;
- 3) sposób i warunki przeprowadzania rewizji bagażu podróznego.

§ 2. Urządzenia techniczne, zwane dalej „urządzeniami”, mogą być używane, o ile ich użycie mogłoby:

- 1) przyspieszyć lub uprościć czynności kontrolne;
- 2) zmniejszyć dolegliwość czynności kontrolnych dla osoby kontrolowanej.

§ 3. Warunkiem użycia urządzeń jest:

- 1) posiadanie aktualnej, odpowiedniej dla danego urządzenia, dokumentacji technicznej;
- 2) odbycie przez funkcjonariusza celnego, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, szkolenia w zakresie obsługi danego urządzenia, którego ukończenie zostało udokumentowane zaświadczeniem o jego pozytywnym zakończeniu, o ile takie obowiązki wynikają z przepisów odrębnych.

§ 4. Do użycia psów służbowych podczas kontroli, o których mowa w art. 30 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 7 ustawy, stosuje się przepis § 2.

§ 5.1 Czynności kontrolne przy użyciu psów służbowych wykonuje się w sposób niepowodujący szkód oraz zagrożenia dla życia lub zdrowia osób.

2. Podczas wykonywania czynności kontrolnych psy służbowe powinny być prowadzone na smyczy i w kagańcu.

3. Podczas wykonywania czynności kontrolnych dopuszcza się możliwość zdjęcia psu służbowemu:

- 1) kagańca,
- 2) smyczy

- w przypadku gdy przy wykonywaniu tych czynności obecni są funkcjonariusze.

§ 6. 1. Warunkiem użycia psa służbowego jest odbycie przez funkcjonariusza szkolenia zakończonego otrzymaniem zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla przewodnika psa.

2. Pies służbowy może być używany do kontroli w zakresie wynikającym z zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla przewodnika psa.

§ 7. Osoba poddawana kontroli powinna na żądanie funkcjonariusza okazać i wydać posiadane przy sobie towary, przedmioty lub wartości dewizowe.

§ 8. Przeszukanie osoby polega na sprawdzeniu odzieży osoby i jej podręcznych przedmiotów.

§ 9. Przeszukanie osoby należy przeprowadzić w miejscu wykluczającym obecność osób postronnych i z zachowaniem wymogów higieny.

§ 10. Przeszukanie osoby w wieku poniżej 17 lat powinno się przeprowadzać, w miarę możliwości, w obecności jej opiekuna prawnego.

§ 11. 1. Podróżny obowiązany jest na żądanie funkcjonariusza do otwarcia bagażu oraz okazania jego zawartości.

2. W przypadku odmowy wykonania czynności, o których mowa w ust. 1, funkcjonariusz przeprowadza rewizję bagażu, na odpowiedzialność podróżnego.

3. Rewizja bagażu podróżnego polega na sprawdzeniu jego zawartości pod względem rodzaju i ilości przewożonych towarów, przedmiotów lub wartości dewizowych.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER FINANSÓW

1) Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – finanse publiczne na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz.1592).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie użycia urządzeń technicznych i psów służbowych podczas kontroli oraz przeprowadzania przeszukania osoby i rewizji bagażu podróznego, stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 49 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323). Zgodnie z ww. przepisem Minister Finansów określa, w drodze rozporządzenia, warunki użycia urządzeń technicznych i psów służbowych podczas kontroli wykonywanej przez funkcjonariuszy celnych, której podlega w szczególności przestrzeganie przepisów prawa celnego oraz innych przepisów związanych z przywozem i wywozem towarów. Ponadto rozporządzenie określa sposób przeprowadzania przeszukania osoby a także sposób i warunki przeprowadzania rewizji bagażu podróznego, mając w szczególności na uwadze zapewnienie jednolitości procedur kontrolnych oraz skuteczność wykrywania przypadków naruszania przepisów prawa.

Projekt rozporządzenia określa:

- w § 2 i 3 warunki użycia urządzeń technicznych oraz wskazuje, że funkcjonariusz obsługujący urządzenie powinien być przeszkolony a samo urządzenie powinno posiadać odpowiednią dokumentację techniczną.
- w § 4 - 6 warunki użycia psów służbowych. Istotą regulacji jest określenie warunków wykorzystania psa służbowego jako specyficznego narzędzia do kontroli. Wskazano na możliwości użycia psa służbowego tylko w zakresie, w jakim był szkolony pies i jego przewodnik. W § 5 określono sposób wykonywania czynności z użyciem psa służbowego.
- w § 7 - 10 sposób przeprowadzania przeszukania osoby. Celem tych regulacji jest precyzyjne unormowanie uprawnień funkcjonariuszy celnych i sposobu przeszukania osoby. W § 7 określono, że osoba poddawana kontroli powinna na żądanie funkcjonariusza okazać i wydać posiadane przy sobie towary, przedmioty lub wartości dewizowe. W § 8 wskazano, na czym polega przeszukiwanie osoby. W § 9 określono wymogi, jakie musi spełnić miejsce, w którym dokonuje się przeszukania osoby, ponadto wskazuje, iż przeszukiwanie osoby należy przeprowadzić z zachowaniem warunków higieny. W § 10 wprowadzono szczególną ochronę osób niepełnoletnich. Sytuacja związana z przeszukiwaniem osoby przeprowadzanym przez funkcjonariusza celnego, może stanowić dla nieletniego duże przeżycie, dlatego wskazana jest obecność opiekuna prawnego. Jednakże wprowadzenie sformułowania „w miarę możliwości” pozwala na przeprowadzenie przeszukania osoby w wieku poniżej 17 lat również bez obecności opiekuna prawnego, na przykład w sytuacji jego braku lub w związku z niewłaściwym zachowaniem nieletniego, które mogłoby uniemożliwić prawidłowe przeprowadzenie tej czynności. Określenie granicy wieku nieletniego na 17 lat przyjęto analogicznie jak w Kodeksie karnym (art. 10) i Kodeksie karnym skarbowym (art. 5).
- w § 11 warunki i sposób przeprowadzania przez funkcjonariuszy celnych rewizji bagażu podróznego. Ze względu na konieczność ochrony mienia oraz nienaruszania godności podróznego, wskazano, że bagaż podróznego jest otwierany i wyjmowany przez samego podróznego. Jedynie w sytuacji odmowy okazania zawartości bagażu czynności te są wykonywane przez funkcjonariusza.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Kwestie szczegółowych uprawnień kontrolnych organów celnych oraz techniki prowadzenia kontroli pozostają we właściwości Państw Członkowskich.

Opracował: Krzysztof Kodzis
starszy specjalista
tel. 0-22 694-43-30
Departament Kontroli Celno-Akcyzowej i Kontroli Gier
Wydział Dozoru Celnego

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie oddziałuje na podmioty podlegające kontroli wykonywanej przez Służbę Celną, o których mowa w art. 30 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323) oraz na organy Służby Celnej przeprowadzające kontrole.

2. Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.). W trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

3. Wpływ aktu normatywnego na:

a) sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego,

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych wydatków i nie wpłynie na zmniejszenie dochodów budżetu państwa i sektora finansów publicznych.

b) na rynek pracy,

Przedmiotowa regulacja nie będzie mieć wpływu na rynek pracy.

c) konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw,

Projektowane rozporządzenie nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Natomiast wykorzystanie urządzeń technicznych i psów służbowych, które będzie miało wpływ na zwiększenie efektywności kontroli, w sposób pośredni przyczyni się do ochrony interesów finansowych przedsiębiorców działających zgodnie z prawem a także ochrony interesów finansowych Skarbu Państwa.

d) sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

4. Wskazanie źródeł finansowania

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje konieczności wydatkowania dodatkowych środków finansowych z budżetu.